

in.ihned.cz/cr

zářícími sgrafity je sídlem městského úřadu, a tak jej můžete obdivovat jen zvenku. Zámek tu nazývají Starý nebo Druhý nebo také jednoduše Panské obydlí. Nechal jej vystavět Albrecht Krajír z Krajku s manželkou Magdalenou z Vřesovic v letech 1572 – 79. Vězte, že krásná budova zakončená dokonce cimbuřím za více než čtyři staletí téměř nezměnila vzhled.

Pomník stojící těsně za palácem pak připomíná ještě jedno dačické prvenství. Není sice světového významu jako malá bílá kostka, ale v místech, kde pod košatými stromy kámen stojí, bývala první lesnická škola na Moravě. Založil ji v roce 1821 lesmistr Vincenc Hlava s podporou tehdejšího majitele panství Karla Dalberga. Za deset let fungování ji absolvovalo na dvě stě padesát žáků, budoucích myslivců a lesních správců.

Nový zámek

Zámek nazývaný Nový najdete naopak v západní části dačického centra. Kdysi jej nechal rovněž v renesančním slohu postavit pro Oldřicha Krajíře italský stavitel Francesco Garof de Bissone. Kdy přesně to mistr dodělal, není jisté. Každopádně v roce 1591 je v pozemkových knihách uváděn jako novostavba. Na panství se vystřídali různí majitelé a teprve Heinrich Karl, hrabě z Osteinu, jenž panství koupil v roce 1728, renesanční zámek přestavěl barokně a nově zařídil. Vzhled zámku se pak proměnil ještě jednou. V devatenáctém století byl empírově upraven jak vnějšek, tak komnaty sídla. Zejména schodiště je tak vynikající ukázkou empírové architektury u nás. Poslední úpravy za Friedricha z Dalbergu v roce 1909 změnil vzhled nádvoří.

Na areál navazuje krásný park se starobylými stromy, který byl původně načinčanou francouzskou zahradou. V roce 1818 byl rozšířen až na devatenáct hektarů a upraven jako anglický. Součástí se stal

FOTO: MARCELA ZÁHORSKÁ

Kostel svatého Vavřince

v devatenáctém století i panstvím vykoupený rybník. Rozsáhlá plocha však byla náročná na údržbu, a tak byl park v průběhu předminulého století zmenšen na polovinu.

Město bez hradeb

Cestou od Starého k Novému dačickému zámku jste prošli z Palackého náměstí na Havlíčkovo, možná jste si všimli, že zámek je poměrně nelogicky umístěn. Jako by rozbíjel jižní stranu Havlíčkova náměstí. Šlechta si prostě z vymezeného prostranství udělala něco jako svůj vlastní „přehlídkový“ dvůr. Poměrně neorganický, ale z dnešního pohledu vlastně zajímavý způsob řazení domů padá možná i na vrub skutečnosti, že Dačicím chybělo to, co každé staré město (a Dačice se připomínají už na konci 12. století) mělo

– opevnění. V žádném prameni nenajdete zmínku o hradbách. Město se mohlo v průběhu staletí rozrůstat do všech směrů. Podle výzkumů odborníků byla důkladněji opevněna snad jen jedna stavba – kostel sv. Vavřince.

I ten stojí za to navštívit. Najdete jej v podstatě jen pár kroků od Nového zámku, na vyvýšeném pahorku mezi Palackého a Havlíčkovým náměstím. Původní románskou stavbu dal postavit někdy před rokem 1183 kníže Konrád Ota. Po renesanční přestavbě věže a později barokní úpravě chrámu je nejstarším dochovaným prvkem zvon z roku 1483. Z věže, na níž vede sto padesát točitých schodů, je krásný výhled na celé Dačice a samozřejmě také na střechu chrámu, který patří k největším jednolodním kostelům v Česku. →

TIP NA VÝLET

Budete-li se v okolí Dačic pohybovat déle, zkuste objevovat památky i v rakouském přhraničí. Z Dačic je to k hraničnímu přechodu Slavonice – Schönfeld deset minut jízdy. Projedete-li několika vesnicemi, po třiceti kilometrech se dostanete do jedné z nejkrásnějších oblastí Dolních Rakous, do údolí Dunaje Wachau. Odkáživa bylo strategickou oblastí osídlení na hranicích „staré západní a východní Evropy“. Díky tomu je v oblasti velké množství hradů a zámků. Údolí v okolí města Krems je navíc plné terasovitých vinic, a tak i neobyčejně malebné. A kolem Dunaje nemusíte jet jen autem, prochází tudy cyklostezka Linec – Vídeň.

Za vidění určitě stojí hrad Künringerburg nad malebným a téměř v hradbách uzavřeným městečkem Dürnstein (od Dačic zhruba 45 km). Na hradě se neplatí vstupné a vede k němu velmi slušná vydlážděná cesta, rakouské důchodkyně se sem vypravují dokonce v lodičkách. V roce 1192 byl na tomto hradu vězněn anglický král Richard Lví srdce.

Přes historickou Krems (od Dačic zhruba 60 km) můžete dojet až do Melku, perly Dolních Rakous. Benediktinský klášter na vyvýšeném ostrohu nad městem je nádherný, navštívit jej můžete každý den od 9 do 17 h. Navíc tu jsou připraveni na turisty z Česka, za pět eur tu koupíte velmi pěkného průvodce v češtině. Věřte, že autor, který v průvodci Lonely Planet napsal, že obrovský klášterní kostel je „neskutečným barokním šílenstvím“, si moc nevymýšlel.

